

Posouzení bytové nouze u osob opouštějících instituce

(1. pracovní skupina)

Jakou máte zkušenosti s institucemi, které osoby opouštějí? Pobytové sociální služby (azylové domy a další), zdravotnická zařízení, věznice, zařízení pro děti a mládež.

Liberec: bohatá zkušenost, zejména s osobami z azylových domů, poskytována celostní podpora. Klienti z terapeutické komunity Advaita (prevence a léčba závislosti) – provázanost s návaznými službami. Kurátor pro mladé dospělé – intenzivní spolupráce – klienti se zaopatřovacím příspěvkem

Jak jste s nimi navázali spolupráci?

Neformálně, osobní síť, oslovování napřímo z obou stran – email, pravidelná setkávání, v případě nově vznikajícího KMB se jít představit – aktivní role KMB. Chceme na to navázat i v Jablonci.

MHMP: oslovování sociálních služeb na základě registru

Praha 1: na veletrhu neziskových organizací v Lichtenštejnském paláci. Kontaktování se sociálním pracovníkem obce / městské části, která často dotuje, registruje, vede databázi, školí neziskové organizace v lokalitě

Ostrava: navázaná spolupráce s vazební věznicí, Rubikon je informuje 1 – 3 měsíce před propuštěním, návštěva, možnost podání žádosti o bytové opatření

Jak jste úspěšní v zabydlování osob opouštějících instituce?

Ostrava: je to problém, ale už byl zabydlen např. bývalý vězeň do bytu společnosti Heimstaden. Ale musí být bezdlužný vůči Heimstadenu. Městské obvody (ne všechny) tvoří ze svých zástupců hodnotící skupinu, ti rozhodují na základě bodového hodnocení dle ETHOS a soc. šetření a pořadí v pořadníku.

MHMP: zabydlování osoby, která byla ve vězení, podle jehož umístění se posoudil trvalý pobyt. Osoby diskvalifikuje absence trvalého pobytu, když byli v instituci.

České Budějovice: na KMB klienti moc nedocházejí, buď chodí na sociální odbor nebo přímo konkrétně za mnou (znají mě z mého působení v soc. službách). Klienti chodí pozdě (z doléčováku), navíc nechťejí do Českých Budějovic (ví, že nebudou přijati, protože mají dluhy na nájmu aj. dluhy). Odborné koncilium – vedoucí bytové komise, 2 z odboru soc. věcí, správa domu a 1 další účastník, rozhodující je rada města. Často hledání méně problémových osob, ačkoliv než proběhne hodnocení dané osoby, je už často navázaná na sociální služba nebo limitace smluv jen na 6 měsíců s možností prodloužení. Kauce 3 měsíční nájmy v obecním bytě, nelze rozložit na splátky.

Liberec: nejlepší poznat danou osobu v dané instituci, např. jsme takto zmapovali a obešli azylové domy

Brno: osoby z vězení, problém nevhodná velikost bytů (příliš velké x České Budějovice příliš malé), jejich umístění, přísná přidělovací pravidla. Pokud mají klienti děti, zapojen do toho OSPOD, spolupráce s IQ Roma servis.

České Budějovice: mají i zkušenost s umisťováním osob z bytů do léčebny pro dlouhodobě nemocné (LDN)

Rumburk: spolupráce se sociálními pracovníky z nemocnice – zatím zhruba 3 kontakty, vyhledání bydlení pro onkologické pacienta, osoba z dětského domova přes kurátora pro děti a ml. – sehnal se nakonec pro něj byt ve Varnsdorfu, protože neměl trvalý pobyt v Rumburku, pro dalšího pacienta z nemocnice hledala organizace s péčí o osoby s duševním onemocněním. Máme navázanou síťovou spolupráci s OSPOD, sociálními pracovníky města a dalšími neziskovými organizacemi. Pokud není mladý dospělý zletilý, nelze ho zaregistrovat na KMB. Ale můžeme předat info.

Plzeň: Nemáme síť navázanou na instituce, ale chodí nahodile klienti z institucí. Hodnotící systém zohledňuje např. trvalý pobyt v Plzni, děti, invalidní důchod aj. Spolupráce s Tady a teď, Člověk v tísni.

Praha 7: vypracovali si sociodemografickou studii. Mohlo by pomoci doporučení v Metodice KMB monitorovat, evidovat osoby odcházející z institucí – „udělení mandátu“ (protože naše zkušenost je, že při dotazování v konkrétním případě mladého dospělého jsme byli odkázáni na to, že to s ním řeší příslušné instituce a pokud by neměl, kde bydlet, teprve by mohl přijít), síťovat s institucemi v místě. U osoby opouštějící výkonu trestu je to hodně o soc. kurátorovi. Proklouzávání osob, protože nefunguje dostatečně síťování, kontakty jsou neformální, na osobní bázi.

Praha 1: nedostatek služeb pro specifickou cílovou skupinu (CS) v lokalitě, málo bytů

Jak posunout specifické CS do hledáčku zabydlení, bude dostačovat benefitování jako zvláště zranitelné osoby v zákoně?

MHMP: Mechanismy výběru jsou ovlivněny: pravidla přidělování, pravidla výběru, netransparentnost systému, omezenost bytového fondu, obrovský převis poptávky.

České Budějovice: definitivní rozhodnutí, komu bude přidělen byt, má rada města, která dá na doporučení správy bytů.

Brno: na hodnotící komisi slyší na drobné sociální podněty jako např. aktivitu Vítejte doma pro klienta. Vede to k větší chápavosti a ohleduplnosti ke klientům.

Jablonec: chceme motivovat ty, kteří rozhodují o přidělení bytů, aby docházelo střídavě k přidělování bytů pro profese a pro potřebné CS. A vyhodnocujeme, jak se daří sociálně slabým domácnostem si bydlení udržet a podle toho dávejme byty i dalším takovým domácnostem. Chceme politikům ukázat, že to tyto CS zvládnou a je vhodné jim dát další byty.

Praha 7: někteří sociální pracovníci mají obavy u klientů s komplexními potřebami, jejich neumístěním snižují riziko, že to nevyjde a politici pak budou vstřícnější k dalšímu přidělování. Problém je tedy i nastavení (mindset) sociálních pracovníků „aby nebyl problém, aby zabydlování probíhalo hladce a nezastavilo se“.

MHMP: důležité je, že s osobami pracují soc. pracovníci a rozhodování o zabydlení zranitelných CS by mělo být v kompetenci právě sociálních pracovníků, kteří jsou na to profesionálně školení a ošetřeni. Stereotypní dojmy by neměly hrát žádnou roli.

Jablonec, ČB: není třeba zachránit každého, ale je potřeba být prosociální. Důležitá je záruka soc. práce a podpora klienta, hledání nových možností i při vystěhování.